



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR. 280
din 10.06.2015

Dosar nr.: 747/2014

Petiția nr.: 20416 din data 12.12.2014

Petent: M.D.D.

Reclamat: BCR, prin reprezentant

BCR BpL, prin reprezentant

Obiect: refuz acordare credit

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1. M.D.D., cu adresa în

I..2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1. Banca Comercială Română - Cetatea Veche cu sediul în loc. Lugoj, str. 20 Decembrie 1989, nr. 36, parter, județul Timiș

I.2.2. Banca Comercială Română-Banca pentru Locuințe S.A. (BCR BpL) cu sediul în loc. Lugoj, str. 20 Decembrie 1989, nr. 36, parter, județul Timiș

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul, persoană cu handicap, sesizează Consiliul cu privire la faptul că BCR Timiș a refuzat să-i acorde credit, după perioada de economisire.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresa nr. 20416 din 21.01.2015 a fost citat petentul, iar prin adresa nr.432 din 21.01.2015 a fost citată B.C.R. Cetatea Veche Timiș pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 10.02.2015. Prin adresa nr. 1014 B.C.R. Cetatea Veche Timiș a indicat faptul că persoana juridică distinctă de Banca Comercială Română. Prin adresa nr. 1014 din 11.02.2015 au fost citate atât petentul cât și BCR Banca pentru Locuințe pentru termenul de 24.02.2015. Părțile nu au fost prezente la audiere. B.C.R. Cetatea Veche

Timiș a transmis punctul de vedere prin adresa nr. 1219/17.02.2015, iar prin adresa nr. 1470 din 25.02.2015, BCR pentru Locuințe a transmis punctul de vedere.

3.3. Prin adresa nr. 1604/02.03.2015 i s-au comunicat petentului punctele de vedere înaintate de părțile reclamate în vederea depunerii de concluzii scrise. Până la data soluționării dosarului petentul nu a înaintat concluzii scrise.

IV. Susținerile părților Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, persoană cu handicap, sesizează Consiliul cu privire la refuzul BCR Timiș de a-i acorda credit, conform contractului încheiat în data de 23.04.2013. La data menționată, petentul a încheiat un contract de economisire creditare, prezentând la acea dată documentele necesare care atestau veniturile încasate de acesta, și anume: pensia de invaliditate, indemnizația de însoțitor și indemnizația de handicap. Sumele dovedite cumulau valoarea de 1500 ron.

4.1.2. Conform contractului, după 18 luni de economisire, acesta ar fi avut dreptul de a primi credit anticipat, echivalând dublul sumei economisite, sumă care ar fi constituit avans la creditul care urma să-l contracteze. Petentul susține faptul că, la expirarea contractului de economisire, și anume după cele 18 luni angajate, s-a prezentat la bancă pentru încheierea contractului de împrumut, moment la care banca a refuzat să onoreze angajamentul luat în data de 24.04.2013, motivând faptul că veniturile petentului nu sunt eligibile.

4.1.3. Menționează faptul că, aceleași venituri au fost luate în calcul la momentul semnării contractului.

Susținerile părții reclamate-BCR

4.2.1. Prin adresa nr. 1014 din data de 11.02.2015 BCR, prin reprezentant, precizează faptul că în urma verificărilor efectuate, nu s-a identificat cererea privind acordarea unui împrumut la care face referire petentul. Pe de altă parte, din cuprinsul petiției rezultă faptul că petentul ar fi vizat acordarea unui credit în baza contractului de economisire încheiat cu BCR Banca pentru Locuințe SA, persoană juridică distinctă.

Susținerile părții reclamate-BCR BpL

4.3.1. Prin adresa nr. 1470 din data de 25.02.2015 partea reclamată precizează faptul că raportul contractual dintre petent și subscrisă este reglementat de Condițiile Generale ale Contractelor de Economisire-Creditare, având același conținut pentru toți clienții băncii. În conformitate cu prevederile capitolului 6 (1) din cadrul CGC: „*la data repartizării, BCR BpL pune la dispoziția clientului soldul economisit de către acesta precum și dreptul de a i se acorda un credit pentru domeniul locativ....*”

Condițiile necesare și obligatorii repartizării unui contract de economisire creditare în sistem colectiv pentru domeniul locativ sunt prevăzute în capitolul 4(2) din CGC:

- perioadă minimă de economisire – minim 18 luni;
- sold minim economisit atins – 50 % din suma totală contractată;
- cifra minimă de evaluare – minim 0,6.

Condițiile pentru ca un contract să poată fi repartizat trebuie îndeplinite cumulativ.

4.3.2. În urma verificării situației contractului s-a constatat că acest contract îndeplinește doar prima condiție, și anume – perioada minimă de economisire(18 luni). Prin urmare contractul de conomisire creditare nu a putut fi repartizat la acel moment. La analizarea cererii de creditare condițiile obligatorii pentru acordarea creditului sunt : solvabilitatea clientului și dovada că rambursarea poate fi efectuată fără periclitarea altor obligații ale clientului. Aceste analize sunt menite a veni în sprijinul clientului, pentru a nu se ajunge la o supraîndatorare a acestuia și la incapacitatea de rambursare a creditului(de plată) cu consecința executării silite.

4.3.3. Se menționează faptul că petentul a formulat în luna decembrie 2014, pentru aceleași motive, o reclamație și la ANPC-soluționată favorabil.

4.3.4. De asemenea, partea reclamată face mențiunea că, Comitetul Executiv al BCR BpL a decis restituirea integrală a sumelor depuse de către petent încă din data de 30.12.2014, fără reținerea niciunui comision, soluție comunicată petentului prin adresa nr. 31372/06.01.2015, în vederea rezilierii imediate a contractului de economisire-creditare și a restituirii întregii sume depuse. Se menționează faptul că, Cererea de reziliere semnată de către acesta nu a fost depusă până la momentul transmiterii punctului de vedere, contractul fiind în continuare în derulare.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. În fapt, Colegiul reține că obiectul petiției vizează posibile acte de discriminare, prin refuzul acordării unui credit, după perioada de economisire pe criteriul handicap.

5.2. În drept, sub aspectul incidenței preverilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). **Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).**

5.3. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește

existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

5.4. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

5.5. În speța de față, petentul susține că BCR Timiș a refuzat să-i acorde credit, după perioada de economisire.

5.6. Analizând situația în cauză, Colegiul director nu poate reține o legătură de cauzalitate între faptele reclamate și criteriul invocat de petent.

Din documentele anexate la dosar și susținerile părților, în urma verificării situației contractului s-a constatat că acest contract îndeplinește doar prima condiție, și anume – perioada minimă de economisire(18 luni). Prin urmare contractul de economisire creditare nu a putut fi repartizat la acel moment. La analizarea cererii de creditare condițiile obligatorii pentru acordarea creditului sunt: solvabilitatea clientului și dovada că rambursarea poate fi efectuată fără periclitarea altor obligații ale clientului. Aceste analize sunt menite a veni în sprijinul clientului, pentru a nu se ajunge la o supraîndatorare a acestuia și la incapacitatea de rambursare a creditului (de plată) cu consecința executării silite.

5.7. Având în vedere cele de mai sus, Colegiul nu poate reține că faptele imputate în sarcina părților reclamate au fost determinate de criteriul invocat de petent.

Astfel, raportul de cauzalitate între faptele imputate și criteriul invocat nu poate fi reținut, în sensul art. 2 alin.1, art. 2 alin.3 sau art. 2 alin.5 din O.G. nr. 137/2000 republicată. Or, astfel cum a statuat și Înalta Curte de Casație și Justiție „O.G. nr. 137/2000 analizează fapte de discriminare care prin criteriile mai sus anunțate (art. 2 alin.1) se diferențiază de fapte care sunt de natură să producă aceleași consecințe, dar intră sub incidența altor acte normative” (A se vedea Decizia nr. 1530 din 19 martie 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit art. 2 alin 1 din OG nr. 137/2000 republicată
2. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

HALLER ISTVAN – membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – membru

ILIE DINCĂ – membru

JURA CRISTIAN – membru

LAZĂR MARIA – membru

MANOLE PETRE FLORIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Data redactării 23.06.2015
Redactat și motivat de P.C.S. și V.F.
Verificat SCSRP